

ODKRYJ

OLSZTYN

Wśród lasów i jezior

Lasy, pomniki przyrody

Rezerwaty

Parki

Jeziora

Rzeki

www.olsztyn.eu

Lasy, pomniki przyrody 2

Rezerваты 3

Parki 6

Jeziora 8

Rzeki 12

ODKRYJ

OLSZTYN

Wśród lasów i jezior

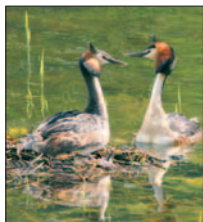
Jeśli ktoś nie wie, co kryje się pod nazwą Warmia i Mazury, jeśli pragnie poznać walory tej wyjątkowej krainy, chce zobaczyć, jak cywilizacja koegzystuje z pięknymi wytworami natury – jeziorami, lasami, urokliwymi rzekami – Olsztyn jest idealnym miejscem, by odpowiedzieć na wszystkie te pytania.

Stolica Warmii i Mazur stanowi idealny przykład symbiozy aglomeracji miejskiej z przyrodą. 11 jezior w granicach miasta, wiele mniejszych oczek wodnych, trzy rzeki i rozległy las miejski, który łącznie zajmuje ok. 20% powierzchni Olsztyna – to bogactwo, jakim nie może pochwalić się żadne większe miasto w Polsce.

W centrum miasta i w okolicy znajduje się jego naturalne bogactwo. W tych pięknych lasach i jeziorach, żyje wiele rzadkich i chronionych gatunków zwierząt i roślin. Są też tu liczne pomniki przyrody, rzeki, stawy i parki. Przyroda to najlepsza wizytówka Olsztyna.

Miasto od stuleci stara się nie naruszać delikatnej równowagi między dążeniami człowieka i przyrodą, od której zasobów naturalnych od wieków człowiek był zależny.

Dziś zarówno mieszkańcy, jak i turyści szukają w olsztyńskiej przyrodzie przede wszystkim naturalnego piękna i źródła wewnętrznego wyciszenia, bliższego kontaktu z zielenią lasów i błękitem jezior.

Łyna w Lesie Miejskim

OLSZTYN ZIELONY

Olsztyn, nazywany stolicą Krainy Tysiąca Jezior, z pewnością może być też określany mianem stolicy polskich lasów, w żadnym mieście w kraju lasy nie stanowią tak istotnej części.

Obszar zalesiony zajmuje ponad 1/5 powierzchni Olsztyna. Więcej niż połowa tych terenów to unikalny w skali Europy Las Miejski, pełniący funkcję rekreacyjno-wypoczynkową, zdrowotnych i turystyczno-krajoznawczych. Wraz z innymi kompleksami leśnymi i parkami tworzy w mieście zalesiony areał o powierzchni ok. 18 km².

Wielopokoleniowa dbałość o zachowanie olsztyńskiej przyrody sprawiła, że mimo dynamicznej rozbudowy miasta, napotkamy w nim wiele **pomników przyrody** rozsianych po całym Olsztynie, wśród których najważniejszymi są:

- **buk** o obwodzie ok. 440 cm i wysokości ok. 20 m, rosnący na terenie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego przy pętli MPK,

Rzekotki

Naparstnice

- **dąb** o obwodzie 4,3 m i wysokości 28 m, który można zobaczyć na skraju Lasu Miejskiego za ul. Radiową,
- **klon** o obwodzie 360 cm i wysokości 26 m, rosnący przed gmachem PKO SA w samym centrum miasta przy ul. 1 Maja.

Las Miejski jest położony w północnej części miasta, zajmuje powierzchnię ponad 10 km². Ta ostoja dzięki zwierzynie i wielu gatunków roślin. Szczyci się swoim naturalnym bogactwem, zachowanym w pierwotnej formie w chronionych rezerwach. Spotkać w nim można wielu przedstawicieli świata roślin i zwierząt. Najczęściej spotykanymi gatunkami drzew są: **sosna, dąb, buk, świerk, klon i brzoza**. Wśród sosen, które zajmują ok. 80% jego powierzchni, często zobaczyć można okazy mające nawet ponad 140 lat.

Łoś – jeden z najokazalszych mieszkańców Lasu Miejskiego

Rezerваты przyrody. W granicach miasta położone są dwa cenne **rezerваты przyrody** – obszary ochrony rzadkiej roślinności torfowej: **Mszar** (o powierzchni 4 ha) i **Redykajny** (o powierzchni 10 ha), które objęte są specjalną opieką już od początku XX w. W obu występują charakterystyczne dla środowiska torfowego gatunki roślin: turzycza dziobkowata i torfowa, olszyna, rzadkie gatunki mchu. W rezerwacie Redykajny można spotkać **rzekotkę drzewną** – znaną przedstawicielkę chronionych płazów.

Na terenie Lasu Miejskiego znajdują się 32 bagna, stanowią one część retencji wodnej lasu. Często w okresach suchych pozabawione są wody, ale podczas wiosennych roztopów miejsca te rozbrzmiewają rechotem żab, gdyż stanowią idealne warunki do rozrodu płazów.

Interesującym zwłaszcza dla miłośników ciekawych roślin i ptaków jest też teren pomiędzy Gutkowem i tzw. Łabędzią Szyją – zatoką Jeziora Ukiel. Obszar ten, częściowo zalany, jest miejscem występowania **storczyków**, a także gniazdowania wielu gatunków ptaków, m.in. **pokrzewki, zięby, drozda, dzięcioła dużego**, a także **cierniówek i trznadli**.

Coraz czystsze środowisko naturalne i obowiązujący zakaz odławiania zwierzyny w granicach administracyjnych miasta sprawiły, że olsztyńskie lasy są miejscem, w którym chroni się wiele gatunków dzikich zwierząt. W lesie można spotkać **dziki, sarny, lisy, jenoty, zające**, a także **bobry**, a nawet **łośie i jelenie**. Z drobniejszej zwierzyny wymienić należy przede wszystkim **wiewiórki, kuny i łasice**. Coraz częściej zwierzęta, głównie **dziki i lisy**, widywane są na obszarach zurbanizowanych, najczęściej blisko zabudowań sąsiadujących z lasem. Sąsiedztwo ludzi skłania je do poszukiwania pożywienia poza swoim

Warto zobaczyć:

Muzeum Przyrody (ul. Metalowa 6) – mieści się w zabytkowym pałacyku otoczonym parkiem. Jest oddziałem Muzeum Warmii i Mazur. Jego zbiory prezentują przede wszystkim przyrodę północno-wschodniej Polski, a zwłaszcza Warmii i Mazur. Znajduje się tu m.in. bogata wystawa ornitologiczna i zbiory botaniczne. Dotychczas w zasobach Muzeum Przyrody zgromadzono ok. 18 900 eksponatów. Po sezonie turystycznym odbywają się prelekcje, pokazy filmów przyrodniczych, lekcje, a także akcje związane z ochroną przyrody.

Dzięcioł

Las Miejski, oprócz uroków rekreacyjnych, jest również atrakcją dla grzybiarzy

naturalnym środowiskiem. Nierzadko, ze względu na bezpieczeństwo mieszkańców i samych zwierząt, służby miejskie zmuszone są przewozić je do kompleksów leśnych bardziej oddalonych od Olsztyna. Tutejszy las jest też schronieniem dla wielu gatunków zwierząt prawnie chronionych: ropuch, jaszczurek i około **70 gatunków ptaków**.

Unikalne właściwości klimatyczne środowiska Lasu Miejskiego i jego korzystny wpływ na organizm człowieka doceniono już ponad sto lat temu, sytuując wśród drzew sanatorium. Częścią stosowanej terapii było przebywanie w okolicznym leśnym mikroklimacie. W dawnym sanatorium, a dziś w położonym przy ul. Jagiellońskiej szpitalu pulmonologicznym, leczeni są pacjenci cierpiący na choroby układu oddechowego.

Olsztyński las często odwiedzają **grzybiarze**, zbierający głównie popularne gatunki – **podgrzybki, prawdziwki, kurki i opieńki**. Prócz grzybów jadalnych spotkać tu można też gatunki chronione, takie jak **sromotnik bezwstydy, szmaciak gałęzisty** czy **sarniak dachówkowaty**.

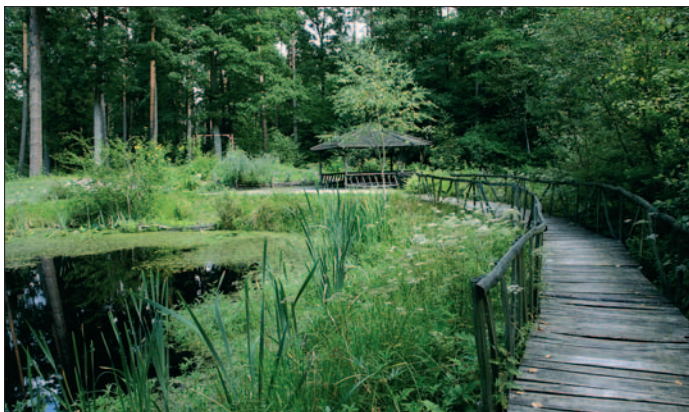
Las Miejski to szczególny typ lasu, który, poza ścisłymi rezerwatami, służy wypoczynkowi. Jego uroczne zakątki, takie jak np. ujście rzeki Wadąg do Łyny, są częstym celem spacerów oraz spływów kajakowych. Przez Las Miejski przebiegają też **cztery piesze szlaki turystyczne**, wytyczone i oznakowane przez PTTK. Ich początkowe i końcowe punkty usytuowano przy pętlach i przystankach autobusów komunikacji miejskiej, zaś tablice informacyjne i drogowskazy ułatwiają zaplanowanie wędrowki. Las Miejski jest ulubionym miejscem olsztynian do uprawiania **joggingu**, a zimą – **biegów narciarskich**. Wytyczono w nim także wygodne **ścieżki rowerowe**, a nawet **trzy tory saneczkowe**. W różnych miejscach lasu zbudowane są altany, ławki i parkingi leśne oraz tablice edukacyjne, uzupełniające ścieżki przyrodnicze.

Ścieżka w leśnym arboretum

Leśne Arboretum Warmii i Mazur im. Polskiego Towarzystwa Leśnego w Kudypach zorganizowało **Nadleśnictwo Kudypy**. Arboretum usytuowane jest tuż przy zachodniej granicy miasta, na zalesionym terenie uważanym ze względu na malownicze ukształtowanie za jeden z najpiękniejszych zakątków Warmii.

Kudypskie arboretum, jeden z najmłodszych ogrodów botanicznych w kraju, jest obiektem wyjątkowym. Posiada jedyną w kraju bogatą kolekcję rodzimych ga-

Leśne arboretum w Kudypach

tunków drzew i krzewów oraz kolekcje roślin zielnych charakterystycznych dla warmińskich lasów, m.in. ok. 100 gatunków roślin zielnych prawnie chronionych, w tym także tych zagrożonych wyginięciem. Na szczególną uwagę zasługuje część zwana arboretum kolekcyjnym, która znajduje się w najpiękniejszej części terenu, w przekształconym wiekowym drzewostanie sosnowo-świerkowo-dębowym z licznymi pomnikami przyrody, oczkiem wodnym, małą architekturą i ścieżkami spacerowymi. W kudypskiej kolekcji, liczącej blisko **700 gatunków i odmian**, przeważają okazy odporne na mróz. Są to rośliny z Azji (Chiny, Korea, Japonia), Ameryki Północnej (Stany Zjednoczone, Kanada) i Europy.

Nadleśnictwo zorganizowało dwie **ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne**: **Kudypska Polana** przy siedzibie Nadleśnictwa i z **Olsztyna do Kudyp**, prowadzącą z Kortowa do Kudyp.

Do arboretum w Kudypach można dojechać autobusem komunikacji miejskiej nr 7, rowerem lub samochodem (w kierunku na Ostródę, a następnie zjazd w kierunku Sząbruka). Do ogrodu wiodą też dwa szlaki piesze – **Szlak Kopernikowski** i **Szlak im. Alojzego Śliwy**.

Na ścieżce edukacyjnej w Lesie Miejskim

Ciekawostki:

- Las Miejski w Olsztynie jest największym w Europie kompleksem leśnym położonym na terenach miejskich.
- Na Stadionie Leśnym położonym w Lesie Miejskim 5 sierpnia 1960 r. Józef Szmidt wynikiem 17.03 m ustanowił rekord świata w trójskoku, jako pierwszy przekraczając granicę 17 m.
- Opis ceremoniału przyjmowania na strażnika Lasu Miejskiego znajduje się w olsztyńskim Archiwum Państwowym wśród akt magistrackich sygnowanych datą 22 grudnia 1807 r.

Głaz w arboretum

Jelenie w lasach okalających Olsztyn nie należą do rzadkości

Na łowach. Lasy wokół Olsztyna są bogate w zwierzynę. Tereny będące w zarządzie miejscowych kół łowieckich – oprócz objętych całkowitym zakazem polowań lasów, leżących w granicach administracyjnych miasta – są także dostępne dla przyjezdnych myśliwych.

Łowiectwo na Warmii i Mazurach – podobnie jak w całym kraju – opiera się na prowadzeniu racjonalnej gospodarki zasobami, a także działalności proekologicznej, takiej jak budowa infrastruktury leśnej – paśników, ambon, prowadzeniu upraw roślin przeznaczonych na paszę, hodowli i dokarmianiu zwierzyny.

Okoliczne koła łowieckie, oprócz swej podstawowej działalności, często organizują zawody strzeleckie, m.in. na strzelnicy znajdującej się w Lesie Miejskim – przy wyjeździe z Olsztyna w kierunku na Dobrze Miasto. Pamiętać należy jednak, że oferta łowiecka kierowana jest wyłącznie do myśliwych – członków Polskiego Związku Łowieckiego lub myśliwych zza granicy posiadających stosowne zezwolenia.

Parki. W Olsztynie znajduje się wiele parków, które są miejscem spotkań, rekreacji, pikników, a nawet kameralnych koncertów. Spośród najbardziej znanych wymienić trzeba m.in. Jakubowo, park w Kortowie, Park im. Janusza Kusocińskiego i Park Zamkowy.

Bardzo ciekawym przyrodniczo miejscem jest **park w Posortach**. W tutejszym zespole dworsko-parkowym znajduje się cała grupa rzadkich drzew uznanych za pomniki przyrody: **chojny kanadyjskie, dęby czerwone i szypułkowe** oraz zwisająca odmiana **buku zwyczajnego**.

Położony w pobliżu Starego Miasta **Park Zamkowy** jest największym olsztyńskim parkiem

W parku w Jakubowie

i zarazem ulubionym miejscem spotkań i spacerów olsztyńian.

mat nadają mu sąsiedztwo gotyckiego zamku, zespół wiaduktów kolejowych i rzeka Łyna, przepływająca przez cały jego obszar. Zadbana zieleń i okazałe drzewa – kasztanowce, olchy i wierzyby – są znakomitym tłem interesujących form artystycznych, rozmieszczonych w całym parku. To dzieła znakomitych olsztyńskich twórców – autorów bajkowych postaci znanych olsztyńianom

Park zamkowy – ulubione przez olsztynian miejsce spotkań i spacerów

jako: „Leda z łabędziem”, „Pingwiny”, „Syrenka dwuogoniasta”, „Wiosna”, „Trzy Gracje”, „Łyna”, „Żabka”, „Rycerze” czy „Faun”. Rzeźby zdobią również dwie parkowe fontanny: „Symfonia Ptaków”, zaprojektowana przez Ryszarda Wachowskiego i Antoniego Szczypczyńskiego, oraz „Dziecko na rybie” dłuta Balbiny świtycz-Widackiej. W parku znajduje się też głaz poświęcony Sewerynowi Pieniężnemu, założycielowi i redaktorowi „Gazety Olsztyńskiej”, a także popiersie Mikołaja Kopernika z 1916 r.

Jakubowo usytuowane w północnej części miasta przy al. Wojska Polskiego to duży kompleks parkowo-wypoczynkowy, którego walory doceniono już w połowie XIX w., budując tu kawiarnie, wiaty, ławki i całą infrastrukturę, służącą wypoczynkowi i rekreacji. W parku znajdują się m.in. dwa malownicze oczka wodne oraz korty tenisowe, a w bezpośrednim sąsiedztwie – **Stadion Leśny** (obecnie nieczynny) i **miejska strzelnica**, a także **Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych**, w którym odbywają się wystawy, koncerty, festiwale i inne imprezy.

Kortowo – największy kampus akademicki w Polsce, położone jest pomiędzy dwoma jeziorami (Kortowskim i Starodowskim) w dużej części na terenie rozległego parku. Przed wojną działał tu duży kompleks szpitalny (znaczna część szpitalnych obiektów zachowała się do dzisiaj). **Kortowski park** szczyci się pomnikowymi okazami drzew, które w połączeniu z piaszczystą plażą tworzą niepowtarzalny urok tego miejsca. W parku usytuowane są sklepy, bary, kawiarnie, punkty usługowe i obiekty sportowe – m.in. nowoczesny stadion lekkoatletyczny i korty tenisowe.

Kontakty:

Las Miejski – al. Wojska Polskiego 30 B,
tel. 089 526 64 62,
www.lasmiejski.olsztyn.pl

Leśne Arboretum Nadleśnictwa Kudypy

– Kudypy 4,
tel. (089) 527 90 90
www.olsztyn.lasy.gov.pl/kudypy/arboretum.htm

Biurowo Polowań „Diana”

– Polski Związek Łowiecki
– Olsztyn,
ul. 11 Listopada 4,
tel. 089 527 24 07

Biurowo Polowań „Mazury”

– Olsztyn, ul. Kościuszki
46/48, tel. 089 527 30 42

Biurowo Polowań

„Las Olsztyn” – Olsztyn,
ul. Lubelska 35,
tel. 089 533 75 82

Sójki – śpiewający mieszkańcy parków i lasów Olsztyna

Widok na jezioro Ukiel (Krzywe)

OLSZTYN NIEBIESKI

W obrębie miasta znajduje się osiem dużych jezior i kilka mniejszych – w sumie aż 11 akwenów o łącznej powierzchni ponad 700 ha – oraz wiele mniejsze oczka wodne. Mówiąc o jeziorach leżących w granicach miasta, nie sposób nie wspomnieć także o tych położonych bardzo blisko jego granic: Wadąg, Klebarskim, Linowskim, Bartąg i Wulpińskim.

Olsztyńskie jeziora, położone na stosunkowo niewielkim obszarze, cechuje duża różnorodność, jeśli chodzi o wielkość, genezę, ukształtowanie linii brzegowej oraz występującą faunę i florę. Spotkamy tu liczne gatunki roślin oraz ptaków, m.in. **łabędzie, żurawie, czaple, kormorany i kaczki**. Olsztyńskie akweny są także zasobne w ryby, co czyni z nich miejsca atrakcyjne dla wędkarzy.

Zorganizowane kąpielisko i rozbudowaną infrastrukturę turystyczną posiada jezioro Ukiel, które latem przyciąga najwięcej plażowiczów. Również znajdujące się w pobliżu miasteczka akademickiego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego Jezioro Kortowskie oraz zalesione w dużej części jezioro Skanda mają dobre warunki do kąpieli wodnych, opalania oraz uprawniania sportów wodnych.

JEZIORA

Jezioro Ukiel (Krzywe) (pow. 412 ha, gł. 43 m) jest największym i najgłębszym jeziorem w Olsztynie. Położone jest w północno-zachodniej części miasta, pomiędzy osiedlami Dajtki, Gutkowo i Likusy. Linia brzegowa tego malowniczego akwenu liczy w sumie 22,5 km, tworzy wiele

Jezioro Ukiel (Krzywe)

zatok i półwyspów, z których największy to Ostrów. Strefę przybrzeżną porasta trzcina, tatarak i sitowie. Z ciekawszych gatunków roślin spotkamy tu m.in. **moczarkę kanadyjską i rogatka**. W zacisznych miejscach jeziora gnieźdzą się **kaczki, perkozy i łyski**. Na nieodległym rozlewisku rzeki Korówki (pomiędzy jeziorem i torami kolejowymi w kierunku Warszawy) gniazdują **mewy śmieszki, czernice, trzciniaki, pliszki i słowiki**.

Plaża nad Jeziorem Kortowskim

Nad jeziorem usytuowane są ośrodki wypoczynkowe, restauracje, przystanie wodne oraz plaża miejska. Jest to najpopularniejsza plaża w Olsztynie, na której przez cały sezon są ratownicy.

Jeziorno Długie (pow. 27 ha, gł. 17,2 m) położone jest w zachodniej części Olsztyna. Zgodnie ze swoją nazwą jezioro ma wydłużony kształt i rozciąga się na długości ponad 1,5 km. Na wschód od północnej zatoki znajduje się wspomniany wcześniej **rezerwat torfowiskowy Mszar**.

Nad brzegami akwenu, położonego w znacznej części w lesie, przebiega piękna trasa spacerowa, przy której znajdują się ławki i miejsca do urządzania pikników. W najwęższym miejscu brzegi akwenu połączone są drewnianym mostem, nazywanym nieoficjalnie **Mostem Zakochanych**. Intensywną rewitalizację jeziora przeprowadzili naukowcy z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Akwen jest systematycznie zarybiany.

Jeziorno Kortowskie (pow. 95,5 ha, gł. 17 m) jest jedną z największych naturalnych atrakcji Kortowa, miasteczka akademickiego mieszczącego Uniwersytet Warmińsko-Mazurski. Do zbiornika wpadają małe śródlądne strumienie: Potok Leśny i Potok Starodworski oraz mała rzeczka Kortówka. Przy akwenu od strony Kortowa znajduje się **plaża**. Brzegi jeziora w wielu miejscach stykają się z lasem. Nad jeziorem znajduje się przystań, przy której działa wypożyczalnia sprzętu wodnego i restauracja.

Ciekawostki:

Na jeziorze Ukiel organizowane są zawody Pucharu Świata w olimpijskiej klasie 49-er – BPH TFI Olympic Cup. Na regaty przyjeżdżają załogi z czołówki rankingu ISAF. Od kilku lat na początku każdego sezonu turystycznego odbywają się także Żeglarskie Mistrzostwa Polski Branży Turystycznej o „Muszlę Św. Jakuba”.

Most nad Jeziorem Długim

Jezioro Skanda

Jezioro Skanda (pow. 52 ha, gł. 12 m) znajduje się na obrzeżach Olsztyna, a dokładniej w okolicach Osiedla Mazurskiego, jadąc w kierunku Szczytna. Na jeziorze jest spora wyspa o powierzchni ok. 13 a. Linia brzegowa jeziora jest urozmaicona, z licznymi zatoczkami – dwie większe znajdują się na zachodnim i wschodnim brzegu akwenu. Podobnie jak część innych olsztyńskich jezior, Skanda w dużej części otoczona jest lasem. Położona na jej brzegu **duża piaszczysta plaża** oraz nieodległe piaszczyste i strome leśne urwisko tworzą wspaniałe miejsce do wypoczynku. Dookoła prawie całego zbiornika można przejść ścieżką. Wędkarze lubią to jezioro ze względu na okazy, jakie można tu złowić – zwłaszcza duże **liny**, **leszcze** i **szczupaki**.

Jezioro Track (pow. 53 ha, gł. ok. 5 m) położone jest w okolicach Osiedla Zielona Górka, przy północno-wschodnich krańcach miasta. Jego długość wynosi 1,5 km, zaś szerokość zaledwie 0,5 km. W najgłębszym miejscu ma niecałe 5 m. Jest to hydrologicznie zamknięte jezioro, które powstało na skutek zalania łąk wodą z ujęć melioracyjnych. Ma wydłużony kształt, z półokrągłą zatoką na środku północno-wschodniego brzegu i okresowo zalewaną wyspą. Jezioro Trackie ze względu na swoją wielkość i małą głębokość jest najszybciej zamarzającym jeziorem w okolicach Olsztyna, dlatego jest niezwykle popularne w środowisku żeglarzy lodowych – bojerowców.

Jezioro Podkówka (pow. 7 ha) leży w okolicach Osiedla Likusy. Nazwa tego niewielkiego, otoczonego prawie zupełnie drzewami jeziorka, wzięła się od jego kształtu. Jezioro to nazywane jest też Kopytkiem lub Siginkiem. Nie ma żadnych połączeń wodnych. Jest cenione przez wędkarzy i spacerowiczów.

Jezioro Podkówka

Jezioro Redykajny (pow. 30 ha, gł. 21 m) położone jest w północnej części Olsztyna, w pobliżu Gutkowa. Jest zasobne w ryby. Brzegi jeziora są zalesione, miejscami wysokie i strome.

Jezioro Sukiel (pow. 21 ha, gł. 25 m) znajduje się na Osiedlu Likusy. Długość jeziora – 0,7 km, a szerokość 0,4 km. Zbiornik otaczają jest na północnym

Jezioro Starodworskie

wschodzie zabudowania, a na południu i wschodzie nieużytki i lasy. Akwen jest ceniony przez wędkarzy.

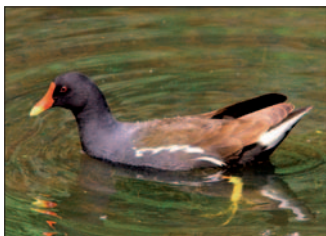
Jezioro Tyrsko > zwane też Żbik, Gutkowskie (pow. 19,5 ha, gł. 30,4 m) leży między osiedlami Gutkowo i Likusy. Jezioro nie ma dopływów i odpływów powierzchniowych, jest wydłużone w kierunku wschód–zachód. Zbiornik jest stosunkowo głęboki. Jezioro cechuje wysokie i dość strome nadbrzeże, nieco tylko łagodniejsze od strony wschodniej. Część nadbrzeża została przekształcona w tereny rekreacyjne. W latach 1957–1987 akwen był rezerwatem przyrody.

Jezioro Starodworskie > to niewielkie (pow. 6 ha, gł. 23,3 m), lecz bardzo ciekawe jezioro. Z racji położenia na terenie Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego od lat stanowi zbiornik doświadczalny, w którym przeprowadzane są badania nad nowatorskimi metodami rekultywacji jezior, stosowanymi m.in. przy rewitalizacji Jeziora Długiego. W pobliżu jeziora znajduje się stadnina koni klubu kortowskiego, a także ławki i trakt spacerowy.

Jezioro Czarne > to malutkie jeziorko (pow. 1,5 ha, gł. 7,1 m), niedaleko plaży miejskiej obok jez. Ukiel. W latach 70. uruchomiono tu inwestycję, mającą na celu oczyszczenie pobliskiego Jeziora Długiego. Rekultywacja miała polegać na jego przepłukiwaniu. W tym celu połączono Jezioro Czarne kanałem otwartym z Jeziorem Krzywym oraz kanałem biegnącym pod ulicą Bałtycką z Jeziorem Długim.

Ciekawostki:

- Do drugiej połowy XIX w. istniało w Olsztynie znacznie więcej jezior, jednakże część z nich została osuszona. Największym osuszonym w owych czasach jeziorem było szczycące się niegdyś własnym kąpieliskiem Jezioro Fajferek, leżące w okolicach dzisiejszych ulic Warszawskiej, Jagiellońskiej i Jagiellończyka. Podobny los spotkał jeziora: Motka, Małe Klebarskie, Pełnogi, a także Jezioro Choinki.

Zabytkowe wiadukty w Parku Zamkowym nad rzeką Łyną

OLSZTYŃSKIE RZEKI

Przez Olsztyn przepływają trzy rzeki, z których najdłuższa Łyna uchodzi do Pregoty w Obwodzie Kaliningradzkim. Pozostałe dwa ciekі to stanowiąca dużą część północnej granicy miasta rzeka Wadąg i najmniejsza z olsztyńskich rzek – Kortówka.

Łyna (dł. 264 km) bierze swój początek we wsi Łyna, leżącej na południe od Olsztyna. Łyna przepływa przez Olsztyn na długości 13 km, w tym na długim odcinku przez Las Miejski, a wcześniej – m.in. przez Stare Miasto, pięknie wpasowując się w krajobraz zabytkowego Olsztyna.

Łyna w Parku Zamkowym – początek spływów kajakowych

Wadąg niedaleko ujścia do Łyny

Pływające po Łynie dzikie kaczki tak sobie upodobały tę rzekę, że wiele z nich zostaje w mieście na zimę.

Od kilku lat na odcinku rzeki w obrębie miasta organizowane są stale **spływy kajakowe „Łyną przez Olsztyn”** (od parku przy zamku kapituły warmińskiej do rozlewiska, gdzie z Łyną łączy się rzeka Wadąg).

Rzeka Wadąg to prawobrzeżny dopływ Łyny o długości ok. 9 km, biorący swój początek w jeziorze o tej samej nazwie, położonym na wschód od Olsztyna w sąsiedniej gminie Barczewo. Ujście Wadąga do Łyny jest jednym z najpiękniejszych miejsc Olsztyna.

Kortówka to mała rzeczka wypływająca z jeziora Ukiel. Przepływa przez Jezioro Kortowskie i w południowej części miasta uchodzi do Łyny.

Jezioro Wadąg – zbiornik wody dla Olsztyna i świetne miejsce do wędkowania

WĘDKARSKI RAJ

W Olsztynie pasjonaci wędkowania mają do dyspozycji duży wybór łowisk i mogą liczyć na złowienie zróżnicowanych gatunkowo ryb. Dobre miejsca do połowów, z brzegu oraz łódki, znajdą tu zarówno wędkarze spławikowi, jak też łowiący spinningiem. Część jezior oraz obie większe rzeki – Łyna i Wadąg, zarządzane są przez Polski Związek Wędkarski (wśród jezior są to: Podkówka, Ukiel, Długie i Kortowskie). W ich wodach przeważają popularne gatunki ryb: **leszcze, płocie, liny, węgorze, karpie** oraz **sieje**. W rzekach dodatkowo można trafić na **klenia, suma i brzanę**. Tutejsze wody zasobne są też w drapieżniki – głównie **szczupaki i okonie**. Nierzadko wędkarze przynoszą z połowu **sandacze**, wyłowione głównie z Łyny i Jez. Długiego. W Łynie występuje także spora populacja **miętusa i bolenia**.

Miejscowe koła wędkarskie często organizują zawody, w których można wykazać się swoimi umiejętnościami. Coraz większą popularnością wśród amatorów wędkarstwa cieszą się także łowiska komercyjne, usytuowane przy podmiejskich gospodarstwach agroturystycznych, a także przy pobliskich stawach hodowlanych (m.in. gospodarstwa rybne w Zezuju, Swaderkach, Rusi i Czarim Jarze). Olsztyn oferuje wędkarzom wiele sklepów ze sprzętem wędkarskim oraz sztucznymi i naturalnymi przynętami.

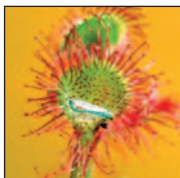
Amatorzy wędkowania na akwenach Polskiego Związku Wędkarskiego muszą posiadać kartę wędkarską oraz mieć uregulowane wszystkie opłaty związane z połowem ryb.

Kontakt:

Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Olsztynie,
ul. Bałtycka 2,
tel. 089 527 34 60

Połowcy na Łynie

Urząd Miasta Olsztyn
Wydział Kultury, Promocji
i Turystyki
10-101 Olsztyn,
pl. Jana Pawła II 1,
tel./fax 089 534 99 11
www.olsztyn.eu
e-mail:
promocja@olsztyn.eu

ISBN 978-83-61602-01-9

Pracownia Wydawnicza ElSet, Olsztyn, e-mail: elset@elset.pl

Tekst: Grzegorz Adamowicz

Redakcja: Hanna Królikowska, Olga Strzelec

Zdjęcia: R. Czerwiński, Z. Skóra, M. Skóra,

J. Pająk, P. Westfeld

Druk: Zakład Poligraficzny Spręcograf